

OPUŠTĚNÁ

ROMAN
Z DORY
NEJNOVĚJSÍ

OSUDY DÍTĚTE Z NALEZINCE

"To je to hlavní," pravil Piškot, "abyste přinesla lásku k novemu svému povolání. Já myslím, že v tom nemohou ležet žádne čáry, prodávat mouku, krupici, hráček, čočku, kvassice a co se všebe v takových krámech dostane. Vždyť většinou v takových závodcích zaměstnány jsou divky?"

Marie odpovídala pouze pohledem, jenž vyjadřoval plnou jistotu, že pro takový úkol se cítí dostatečně sbíchlou.

Mokráček sputstil nadšenou chvalou o schopnostech své svěřenky.

"To všecko já vím," přisvědčoval Piškot, "ale prozatím musíme snad ještě nějaký den čekat, než otevřeme, poněvadž celá ta záležitost není dosud úplně sprádána a urovnána. Jistě to je," dodal, vida sklamáný obličeji Matri, "že hrozila se několikadenní snad nečinnosti, ale při takových věcech jsou rádyky průtahy. Snad zitra už budeš vědět, na čem jsem. Mokráček se může zitra u něme v bytě připravit, ale během týdne jistě otevřeme."

"Já zitra jsem zaměstnán," hlasil se Mokráček, naznačuje, že nezdruží mu čas na dozvahy navrhované.

"Tak může přijít kdokoliv," ušmál se Piškot s pohledem na Marii, jejíž zrak však byl starostlivě sklopěn tak že nepostrhl hlásky starého mládeže.

"To se majde," řeckl prohodil Mokráček. "Ostatně si toho může hledět Marie sama. Nemůže bez toho co dělat a je to hlavně její věc."

Z předního pokoje, který sloužil zároveň za kuchyň, přišla se Mokráčková s vypjatěným bilym ubrusem, kterým plna úsluhy prostřírala stůl.

Chystala umluvený čaj k počestnému hostovi.

Caj! Nápoj, kterým Mokráček opovrhovával, dokud byl střízliv, byl úplně poněvadž neměl ani krejcar v kapse a to celý den nevěnoval svou pozornost jinam než vžacné osobě řešení. Caj! Ten hodil se dobro do vrchu, když žaludek už byl alkoholem přeplněn. Mokráček prchnul po jiném nápoji a kdyby už dnes ještě věřejně své peníze, Piškot by se podivil, jak dovede chudý člověk uctiti své hosty. Měl dnes večer za něco stat, měl být všeobecně krokem k předu, Piškot nesmí se uzavírat, ráno marně Mokráček u něho vymáhané. Ten starý záležitýk by proti každému nečinnému požadavku uvařen jako tvář před nepřitelem. Ani o malé záložce nechtěl slyšet.

Marie vysila za Mokráčkovou, aby ji pomohla při úpravě čaje a toho okamžiku použil Mokráček, aby novým útokem podrobil si aspoň malou příhrádku v tobolce Piškotové.

"Při čaji přebezděl se sedět celý večer, pane sekretáři," domlouval s přehlídkou. "Zůstane tu můsíte, chceťte přijít k čili a při pít se člověk teprve rozchýří. Ale při samém čaji jakéžto roli, ten člověku bystří rozum a otevří oči —"

"Právě proto to budeme pit," ušmál se škodolibě Piškot.

"Pak ale přijde odtud a neponěmou," varovně pravil Mokráček. "Co zabírá žádoucí, dělá bláhu střízlivou. Musíme ji hledět trochu rozpoláti krev, tak aby byla krapánek fuknuta, krapet naříznutá, aby zapomněla pořád myslit na to, co bude nechádala pořád jen svou poctivost. Párkrát jí připíjem, případně si hned se všecko rozprodruží. Omlouvám se, že jste mi opět pohlédly, rukou náhodou se o ni opět, to prohání krov žilami, že tvář hoří a oči se počouňují. Abych snad já vás, pane sekretáři, naposledy ještě učil, jak se holky namáluvají."

Piškot třel si vlastníma svýma rukama kolena. Usmíval se. Obraz, který kreslil Mokráček před jeho očima, byl mu přes příliš dobré znám a přec zase tak luhý, že starý mládeženec zatoužil za život, jej ještě dnes ve skutečnosti.

"Kdybych byl při penězích," řekl Mokráček do živého, "věruže bych se nedal pobízet, aby zle stal nápoj klounější než čaj. Ale mně náhodou došly a při nejlepší věti, jsem vás nemohu lepiti." Piškot byl přesvědčen. S dobrákem svým úsměvem sáhnul do kapay a tykal tobolku a z ní — papírovou zlatku, kterou podal svému hostiteli.

Mokráček ji přijal, ale opovržlivými pohledy probodal lakotné

Piškot vylídal, jak si cítil při poměr představující:

"Prozatím," pravil, "bude Marie pouhou prodačkou. Co strží, večeři může odvědět a všechno získat padne jí k dobremu. Tak pořád bude celý sklad jejím vlastnictvím."

"A my?" zklamáně zvolala Mokráčková, v níž dostavovala se obava, že by zradny ten muž pro ně nechtěl učinit praníceho a že Marie sama jen se má státi předmetem jeho péče.

"Pošlete pro pivo," pravil Piškot.

"Plzeňské?" jizlivě usmál se Mokráček.

"Ne, obyčejně," odpověděl Piškot.

O Mokráčku pokoušel se úmysl, aby skrblému hostu ukázal jednoho dveře a aby s krásnou dívou hledal své stěsti jinde, ale monouný krám, který už byl majetkem Piškota, a který přece snad chytřím začíněním jemu padne do klima, ukádá mu zdrženlivost, ač zlosti svou sotva nádrží na uzdu. Konečně snad byl Piškot pouze v malíkostech tak opatrny a ve velkém bude stědějším.

Zlatku zastrčil do kapsičky u vesty a zavolal na ženu:

"Nech toho čaje," pravil nevrle, když se vzorná jeho chot' objevila zároveň s Marií ve dveřích.

"Ten člověk pít pivo a čaj bude dobrý na konec. Tu máš."

Podával ji zlatku, vytázenou z kapsičky, Jakobý byla jeho majetkem.

Piškot, zhledný zase Marii, chtěl si ukazati stědrym a bohatým zároveň.

"Měl bych skoro více chuti na vino, pane Mokráčku," pravil se změněný, vlnidmý přízvukem.

"Mohli byste sám skočit asi pro dýlku dobrého vína a já si dovolím dátí na mě penize."

Vytáhl opět svou tobolku a vysílal z ní potku, kterou podávala překvapenému Mokráčkovi. Chtěl tedy zabit před Marií a chápavě vypadl ihned v ulohu, který mu tu připadal.

"O prosím, pane sekretáři!"

zvolal odmítavě, když potku už měl sevřenou ve své brati. "Cest pohostění náleží nám, ale ovšem chuti lidé nepivají víno a nevezmete nám tedy za zlé, když nechám vás platiti tu útratu. Ale vino přinesu sám, mám tu dobro, známou firmu. Přinesu vino, že bude jako křišťál. Jen okamžik strpení. Jen okamžik."

A s mladistvou hbitostí vyskočil, vzlal klobouk a spěchal ze dveří, co Mokráčková převzala příjemný úkol vzácného hosta po bavíti.

V této ni, za přítomnosti Marie, byl Piškot méně opatrny v silech svých.

"Budneme pít malý litík,"

pravil s blažovlným úsměvem.

"Já myslím, že zitra už vám budu moći odevzdat klíč od krámu.

Zaopatřil jsem podobným spůsobem už několik děvčat. To je dobrinu, které vlastně ani dobrinu neni, poněvadž já neřeším.

Piškot viděl, že Marie nemá se k samostatnému jehlání, pomyslil si, že jest hlapou husa, ale krásná byla a hlioupost její vlastnosti priblížovala ji jeho zámrším.

Když byla chytřa a slišnou

zátečkou využití, slavila by triumfy. Ale než stane se chytřou, než pojde vysokou cenu svých pívavů, byl tu on, Piškot, a chlubně pak se bude vypinati svými úspěchy.

Mokráček se vrátil, těžce oddychuje. Přinášel dvě láhve vína, původněho plněni, s pěknými etiketami.

"Jsem po těch zlatých,"

podílnul k Piškotovi, když Mokráčková Marie odesíti do předního pokoje pro sklenice.

Piškot nedbal mavnul rukou. Věděl, že dnesni večer bude něco stát a už se neuvaril obětem.

Však Mokráček spláče ještě nad výdělkem, jenž až Marie přijeď k poznání, o koho vlastně běží. Každá zlatka těla byla dobré uložena.

Když vino bylo nalito, Mokráček později skleničku k prvnímu příkroku.

A nestřízleného toho okamžiku zase použil Pomejisl, aby vyslovil, co dávno už mu leželo na myslí.

"Slečno Marie,"

pravil něžně a dojemně, a při tom ruka se mu svezla po obličeji její rameni k měkké, teplé její ruce, kterou uchopil ve svou dlaň. Budoucnost vás bude zabezpečena, v tom oblehu díváte mně.

"Začalo vás uchovávat, aby vás

zabavil, aby vás vyděsil, aby vás

zabil, aby vás vyděsil, aby vás